

Protokoll 8/2026

fört vid Rådet till skydd för Stockholms skönhets
sammanträde måndagen den 18 maj 2026 kl. 13:30-15:40,
Kansli lokalerna, Hantverkargatan 3H

Övriga närvarande	Inga Varg Ordförande Katarina Borg Vice ordförande Ola Andersson Leif Bolter André Jacquet Elisabet Jermsten Desirée Johansson Anders Johnson Helena Nilsson Lannegren Måns Lönnroth Catharina Nolin Laila Reppen John Stenborg Monica Hector Protokollförare Fredrik Jöngren Handläggare Henrik Nerlund Sekreterare Elsa Smeds Föredragande §7 Gabriel Manne Föredragande §8 Lina El-Rifai §8
Justerare	Ola Andersson
Datum för justering	
Paragraf	§§1-10
Protokollförare	Monica Hector

§ 1 **Val av justerare samt dagordning**

Beslut

Valdes ledamot Ola Andersson att tillsammans med ordförande justera protokollet. Beslöts uppta ärenden enligt föredragningslistans ordning.

§ 2 **Nästa sammanträdesdag**

Beslut

Erinrades att Skönhetsrådets sammanträder måndag 1 juni 2026, kl. 13.30.

§ 3 **Nästa delegationssammanträde**

Beslut

Erinrades att Skönhetsrådets delegerade sammanträder måndag 8 juni 2026, kl. 13.30.

§ 4 **Protokoll från sammanträde 2025-05-04**

Beslut

Anmäldes att protokoll från sammanträde 2026-05-04 justerats i vederbörlig ordning.

Ansåg ledamot M Lönnroth avseende § 5 Guldfisken 26 m.fl., förslag till detaljplan, 2024-06800, att skrivningen hade bort redovisa rådets slutsats att en sådan reklamvepa är oacceptabel och alltså måste vara förbjuden.

§ 5**Rådet: Utflykt och middag 2026**

SR 2026/119

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet att den årliga utflykten och middagen 2026 ska äga rum 3 juni.

Sammanfattning av ärendet

Sekreteraren informerade om att dagen kommer ägnas åt Stadsbiblioteket och den pågående renoveringen samt besök i Hagastaden där rådets tidigare ledamot, landskapsarkitekt Anders Jönsson, möter upp för att berätta om Timglasparken som Andersson Jönsson Landskapsarkitekter AB utformat.

§ 6**Anmälningar för kännedom****Anmälda handlingar**

- Bygglov Villa Kåa på Djurgården, svar med e-post
- (Signerad) Näckrosen 14 och 24, planärende på granskning, 2024-01796
- (Signerad) Socialministern 1, Försvarsministern 1 och Handelsministern 1, planärende på granskning 2, 2020-05367
- Årsta 1:1, underrättelse om granskningsutlåtande för två områden invid Sköntorpsvägen, 2021-03219
- Eremiten 2 m.fl., underrättelse om granskningsutlåtande, 2022-04701
- Skeppsbrokajen, Tullhus 1-3, underrättelse om granskningsutlåtande, 2015-20635
- Miljön vid Odenplan, svar med e-post
- Kylhuset 4 m.fl., Kulturkvarteren, Slakthusområdet Etapp 2A (fd Sandhagen 15), underrättelse om granskningsutlåtande, 2019-06180
- Västberga 1:1 vid kv. Rosenstenen och Snabelskon, meddelande om antagande, 2017-13952
- Fackverket 1, och del av Örby 4:1, underrättelse om granskningsutlåtande, 2020-14338
- Intervjuförfrågan gällande er syn på Nobel Center, svar med e-post

§ 7**Bremen 1 m.fl., förslag till detaljplan, 2023–04410**

Stadsbyggnadskontoret hade genom remiss begärt Skönhetsrådets yttrande över Bremen 1 m.fl., förslag till detaljplan, 2023–0441. Elsa Smeds, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2026/103

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet avstyrka förslag till detaljplan för fastigheten Bremen 3 i föreliggande utformning men tillstyrka förslaget för fastigheten Bremen 1 med erinran.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett planförslag som möjliggör förtätning av fastigheterna Bremen 1 och 3 genom om-, till- och påbyggnad av befintliga kontorsbyggnader till att innehålla kontor och bostäder. Detaljplanen medger även omdaning av bottenvåning mot gata och förgårdsmark till lokaler för handel, restauranger eller övrig service i syfte att stärka Tegeluddsvägens urbana karaktär. Förslaget innebär att ca 40 000 kvm ny kontorsyta och ca 200 bostäder kan tillskapas, liksom ett större utbud av centrumverksamheter i bottenvåningarna, bl.a. en ca 6000 kvm stor livsmedelsbutik. Befintliga byggnaders användning bekräftas vad gäller kontor och centrumändamål och de får även skydds- och varsamhetsbestämmelser.

Bebyggelsen på fastigheterna Bremen 1 och 3 uppfördes 1962-63 för huvudkontor respektive lager för svenska AB Philips. Förslaget innebär en större omvandling av byggnaden på fastigheten Bremen 1 där taket rivs och byggnaden byggs på med kontor och bostäder, utförda med en lättare stomme av trä. Byggnadens fasad flyttas ut mot fastighetsgräns mot Tegeluddsvägen. Kontor placeras närmast bangården och bostäder på resterande delar av fastigheten. De två nedersta våningarna kommer att fortsätta användas som parkeringsgarage och en stor andel av ytan i nivå med Tegeluddsvägen förslås rymma handel. Mot gatan och gränden föreslås bostadsbebyggelse i fem våningar ovan sockelvåningen som trappas upp i höjd till åtta våningar. Mot nedre Tegeluddsvägen föreslås kontor om max åtta våningar ovanpå sockelvåningen om två våningsplan, totalt tio våningar.

Förslaget medger vidare en påbyggnad av högdelen, dvs. på fastigheten Bremen 3, med tre våningar + en teknikvåning som i

uttryck och form ska motsvara den befintliga. De tre tillkommande våningsplanen föreslås ligga i liv med befintlig fasad med en fasadindelning i samma rytm, men med större fönsterytor och i annat fasadmaterial. Två nya paviljonger tillkommer mot Tegeluddsvägen i syfte att rumsligt stärka gatans stadsmässighet samt ge fler tydliga entréer och publika verksamheter med uteserveringar i gatunivå. Mot norr rivs delar av de befintliga sockelvåningarna och ersätts av en ny. På denna sockel uppförs två sammanbyggda rektangulära byggnadsvolymer som tillsammans bildar en trappad L-form.

Skönhetsrådet erfor att det som från början varit ett större planområde som inkluderade fastigheterna Bremen 1-4 samt Smedsbacken 25, under arbetets gång delats upp i flera delområden. En ny detaljplan för Smedsbacken 25 har utarbetats men ännu inte antagits och planarbetet för Bremen 2 och 4 vilar. Enligt rådets uppfattning hade hela området vunnit på en gemensam detaljplan. Det hade blivit tydligare vad som kunnat åstadkommas avseende Tegeluddsvägens utformning och mötet mellan byggnader och gata, en samlad idé avseende höjder, byggnadernas riktningar och bättre möjligheter att se till att förstärkta kopplingar till det som i föreliggande förslag kallas nedre Tegeluddsvägen m.m. I ett större planområde skulle det sannolikt även gått att hitta samordnade parkerings- och mobilitetslösningar i stället för att detta måste lösas inom respektive detaljplan.

Rådet fann att planförslaget är synnerligen problematiskt i de delar som rör Bremen 3. Enligt rådets uppfattning måste påbyggnaden utgå ur förslaget och Philipshuset tillåtas få behålla sin nuvarande höjd och utformning så att det även fortsättningsvis kan upplevas som en solitär vid korsningen Tegeluddsvägen och Lidingövägen. Förslaget för Bremen 3 kompliceras ytterligare av den L-formade volym som är tänkt att adderas mot Lidingövägen/nedre Tegeluddsvägen. Med föreliggande utformning och höjder blir följderna ett massivt kvarter där det gamla kontorshuset helt förlorar sin verkan i stadsrummet. Skönhetsrådets uppfattning var att en ny och intilliggande kontorsbyggnad är möjlig men höjden måste sänkas och anpassas så att höghuset – med sin befintliga utformning och volymverkan – fortfarande upplevs som en solitär. Rådet kunde acceptera de två paviljongerna mot Tegeluddsvägen eftersom dessa innebär möjligheter att tillföra gatan nya verksamheter som kan bidra till en mer levande gatumiljö. Samtidigt är det ett offer att ännu en anläggning av trädgårdsarkitekten Walter Bauer tillåts försvinna. Rådet förutsatte att fastighetsägaren låter utföra en noggrann dokumentation av de kvarvarande delarna av anläggningen. Den lilla befintliga fontänen föreslås flyttas men statyn som ursprungligen var av del av anläggningen saknas. Önskvärt är att detta konstverk, som enligt uppgift skapades av Carl Milles, kan återföras alternativt återskapas.

Rådet ansåg att de ändringar som föreslås för Bremen 1 med rivning av befintligt tak och nya volymer innehållande bostäder och kontor är möjlig. Rådet saknade dock uppgifter i underlaget om gårdsmiljön som tillskapas i kvarteret, dvs. hur mycket yta per boende och i vilken mån det kommer att gå att anordna en planterad och grön gård – i det avseendet är planteringsdjupet direkt avgörande för resultatet. Att fasaden flyttas ut till fastighetsgräns är inte heller kontroversiellt enligt rådet. Däremot var rådet inte övertygat vad gäller byggnadens gestaltning och de från huvudvolymen mot gatan utskjutande fasadpartierna. Det som dock rådet ansåg nödvändigt var en justering av byggnadshöjderna i förhållande till de sänkningar rådet önskar se i förslaget för Bremen 3.

Handlingar i ärendet

- SR 2026/103-2 Samrådsbrev
- SR 2026/103-3 Planbeskrivning samråd
- SR 2026/103-4 Plankarta samråd
- SR 2026/103-5 Kulturmiljö konsekvensbeskrivning
- SR 2026/103-6 Kulturmiljöanalys
- SR 2026/103-7 PM Kulturhistoriska värden
- SR 2026/103-8 B-inlämning inför samråd
- SR 2026/103-9 Trafikutredning
- SR 2026/103-10 Handelsutredning
- SR 2026/103-11 Dagvatten- och skyfallsutredning
- SR 2026/103-12 Bullerutredning
- SR 2026/103-13 Brandtekniskt utlåtande
- SR 2026/103-14 Risk PM
- SR 2026/103-15 Utrymning
- SR 2026/103-16 PM Geoteknik
- SR 2026/103-17 Miljöteknisk undersökning av mark grundvatten och porgas
- SR 2026/103-18 Bilaga 1a - Provtagningsplan jord NV
- SR 2026/103-19 Bilaga 1b - Provtagningsplan jord Storstadsspecifika
- SR 2026/103-20 Bilaga 1c - Provtagningsplan porgas
- SR 2026/103-21 Bilaga 2a - Analysresultat jord
- SR 2026/103-22 Bilaga 2b - Analysresultat jord Storstadsspecifika
- SR 2026/103-23 Bilaga 2c - Analysresultat grundvatten
- SR 2026/103-24 Bilaga 2d - Analysresultat porgas
- SR 2026/103-25 Bilaga 3a - Fältanteckningar jord
- SR 2026/103-26 Bilaga 3b - Fältanteckningar grundvatten
- SR 2026/103-27 Bilaga 4 - Analysprotokoll

§ 8**Skarpnäcks Gård 1:1, vid Skarpnäcks sportfält, förslag till detaljplan för del av, 2021-03247**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Skarpnäcks Gård 1:1, vid Skarpnäcks sportfält, förslag till detaljplan för del av, 2021-03247. Gabriel Manne, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet. Närvarande var även Lina El-Rifai, praktikant vid stadsbyggnadskontoret.

SR 2026/109

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka förslag till detaljplan med erinran.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Planförslaget syftar till att möjliggöra en ny idrottsanläggning som samlar sporthall, ishall och simhall i en byggnad på Skarpnäcks sportfält med tillhörande utomhusmiljöer för vistelse och rekreation. Den befintliga idrottshallen rivs. Byggnaden ska genom sin placering bidra till att stärka gångflöden längs Skarpnäcks allé och möjliggöra ett gent och trafiksäkert gång- och cykelstråk som binder samman Skarpnäck med Pungpinan och Bagarmossen. Stråket och byggnaden ska samverka för att bidra till ökad trygghet på fältet under dygnets alla timmar.

Skönhetsrådet ansåg att föreliggande förslag till detaljplan innebär ett positivt tillskott för området och att det på ett bra sätt underlättar för i första hand barn och ungdomar att aktivera sig, då det råder brist på idrottsanläggningar i staden. En anläggning med föreslagna funktioner kommer ha betydelse för området och kunna bli en naturlig samlingsplats.

Förslaget är likaså viktigt för att bättre knyta samman Skarpnäck med intilliggande Pungpinan och Bagarmossen med en förlängning av Skarpnäcks allé. Den nya idrottsanläggningen utformas på sådant sätt att den utgör ett tydligt fondmotiv vid alléns slut. Rådet fann att platsen även lämpar sig väl för att så småningom kompletteras med ett konstverk som får utgöra ett blickfång för gående längs Skarpnäcks allé. Rådet ifrågasatte däremot om den lätt krokiga dragningen av och de föreslagna åtgärderna längs med gång- och cykelstråket verkligen är trygghetsskapande då empirin pekar i motsatt riktning för liknande lösningar. Stadsbyggnadskontoret bör därför avhålla sig från att lättvindigt presentera det som trygghetsskapande.

Skarpnäcksfältet är en öppen plats där många barn och ungdomar idrottar. Stadsbyggnadskontoret bör av den anledningen i den fortsatta planeringen beakta möjligheterna till skugga för de idrottande ungdomar som söker vila och svalka, särskilt sommarvarma dagar. Närheten till träd och växtlighet är i detta fall av stor vikt. Stadsbyggnadskontoret bör generellt i sina planbeskrivningar beakta växtlighetens värde av flera skäl än strikt ekologiska. Växtlighet har också en viktig rumsbildande funktion, är skuggande och bidrar till den allmänna trivsamheten på platsen.

Den stora utmaningen för området är hanteringen av skyfall. Skönhetsrådet noterade att höjd tagits för att hantera större dagvattenmängder, men att platsens förutsättningar med det flacka landskapet och jordens beskaffenhet i kombination med de aktiviteter som ska förekomma på platsen, kräver att frågan behöver studeras ytterligare. Inte minst med tanke på att vi i framtiden kan förvänta oss än mer frekventa skyfall.

Rådet såg, med fler evenemang, också risker med en ökad trafik i området, i synnerhet på Vinggatan som är en relativt smal lokalgata och inte anpassad för större trafikmängder. Samtidigt finns risk för en överetablering av parkeringsplatser. Rådet önskade därför att stadsbyggnadskontoret inför granskningskedet tar ett nytt, samlat grepp för att i högre grad lösa parkeringsfrågan med befintliga platser i området. Likaså ansåg rådet att staden, när planen så småningom ska realiseras, håller öppet för att nya parkeringsmöjligheter i området etableras i etapper för att därigenom få klarhet i det faktiska behovet av bilparkering och heller inte uppmuntra till onödigt bilåkande. På så sätt blir inte mer yta hårdgjord än vad som är nödvändigt.

Handlingar i ärendet

- SR 2026/109-2 Samrådsbrev
- SR 2026/109-3 Planbeskrivning samråd
- SR 2026/109-4 Plankarta samråd
- SR 2026/109-5 Bullerutredning Skarpnäcksfälten inkl
- SR 2026/109-6 PM Markmiljö
- SR 2026/109-7 Dagvattenutredning
- SR 2026/109-8 Bilaga 1 Resultat ST befintlig situation
- SR 2026/109-15 Integrerad barnkonsekvensanalys_del 1
- SR 2026/109-16 Integrerad barnkonsekvensanalys_del 2
- SR 2026/109-9 Bilaga 2 Resultat ST planerad situation innan rening
- SR 2026/109-10 Bilaga 3 Resultat ST planerad situation efter rening
- SR 2026/109-11 Skyfallsanalys
- SR 2026/109-12 PM Hydrogeologi

- SR 2026/109-13 Markteknisk undersökningsrapport
- SR 2026/109-14 PM Geoteknik
- SR 2026/109-17 Trafik- och mobilitetsutredning

§ 9

Sekreteraren informerar

Sammanfattning av ärendet

Informerade sekreteraren om ett inplanerat möte med Alfred Skogberg, Renoveringsraseriet, under nästa vecka.

I senaste numret av Tidningen Samhällsbyggaren finns ett längre reportage med sekreteraren att läsa.

§ 10

Övriga frågor

Beslut

Beslöt rådet att bordlägga frågan för fortsatt diskussion.

Sammanfattning av ärendet

Lyfte ledamot Desirée Johansson att beslutsunderlagen i planärenden brister vad gäller redovisning av grönska. I nuläget redovisas i princip bara biotopskydd och dagvatten när det finns andra värden som är minst lika viktiga som t.ex. rekreation, lek, framtida behov av skugga, lokalt klimat och hänsyn till områdets befintliga karaktär. Ett bättre planeringsunderlag som inte bara utgår från det aktuella planområdet utan även tar hänsyn till omgivningen behövs för att man ska kunna väga olika lösningar och alternativ mot varandra.

I den diskussion som vidtog lyftes att inte heller kulturhistoriska värden redovisas i underlagen och att de inte heller finns redovisade i sociotopkartan samt att även övergripande spridningssamband oftast saknas.

Underskriftens äkthet valideras här: <https://underskriftpas.stockholm.se/validera>